

NORD-BORNHOLMS UGEBLAD

Udgivet af et Interessentskab.
Anvarshavende: Otto Gornitzka.
Telefon 74.
Trykt i Allinge Bogtrykkeri.

Udgaar i et Antal af 1600 Eksempl.
til alle Hjem i Allinge-Sandvig.
Ølsker, Rutsker, Rø og Klemensker

Nr. 410

Fredag den 5 August 1921

9de Aarg.

„Nord-Bornholms Ugeblad“

trykkes i et Antal af mindst 1600 Eksempl.
og forsendes gennem Postvesen eller ved
vore Bud i Allinge Sandvig, Ølsker, Ru-
sker, Rø og Klemensker

„Nord-Bornholms Ugeblad“

har den største Udbredelse i Nordre Herred
bliver læst i ethvert Hjem og eger sig der-
for bedst til Avertisement.

„Nord-Bornholms Ugeblad“

oplæger gerne Bekendtgørelser af enhver Art
saasom Køb, Salg, Foreningsmeddelelser,
Efter- eller Aflysninger, Auktioner etc.

„Nord-Bornholms Ugeblad“

udgaar hver Fredag, kan bestilles paa alle
Postkontorer samt paa Bladets Kontor og
kostar 1 Kr. halvårlig.

Blomsten.

Jeg er en Blomst,
der vokser paa en Grav.
Og over mig ad Hvælvels
brede Baner,
Gaar Skyerne i tungt og evigt Trav
Mod fjerne Egne,
som jeg dunkelt aner.

Og mine Rødder diger Jordens Væld,
Der rinder-dybe, dunkle,
modermilde. —
Af alt, hvad onde Timer slog ihjel
Gaar Tidens Strøm
som en alkærlig Kilde.

De svundne Tider randt mig
tyst imod.

Og blindt jeg suger
deres Væxt og Væde,
Mens alle Himlens Skyers
Flyve-Mod

Gød i min Længsel
sin forborgne Glæde.

I Nuets Solskin modnes mine Frø.
Og er de end for spinkle
og for svage,
Er det min dybe Trøst, at alt skal dø
Og vende blindt til Muldets Mulm
tilbage.

Og saa kan nye Skyer drage vidt
Og vække Længsels-Glød
i Solfalds-Skæret
— Og andre næres af, hvad
der var mit

Og drikke Væxt af det,
som jeg har været.
Chr. Stub Jørgensen.

Fra det gamle Kronborg.

„Brogede Blade“ — (Dg.Nyh.)

Under Svenskekrigen.

De idelige Stridigheder med Sver-
rig, fortæller Alice Müller videre, af-
fødte Tanken om yderligere at be-
fæste Slot, men langt fra en stærk
befæstet Grænsesættning, da Sundet
jo paa de Tider helt var omgivet
af dansk Land, og Slotlets Bestem-
melse nærmest var at varetage Øre-
sundstoldens Erlæggelse. „Nøglen
til Sundet“ var jo ogsaa Kronborgs
betegnende Tillægsnavn.

At disse Planer ikke var blevne
til Alvor, kom man bittent til at for-
tryde, da Svenskerne 1658 nærmede
sig Helsingør. Freden var sluttet
i Roskilde den 26. Januar 1658, —
begge Konger havde været samlede
i største Fred og Enighed paa Fre-
deriksborg; man troede der var Fred

og ingen Fare, da man pludselig
fik den forbavsende Efterretning, at
Kongen af Sverrig i Spidsen for
sin Hær var landet i Korsør og nu
marscherede mod København. Han-
nibal Sehested, som var bleven taget
til Fange af Svenskerne, vidste at
vinde Carl Gustavs Tillid og raade-
de — for at afvende den over-
hængende Fare fra Hovedstaden —
Kongen til at dele sin Hærstyrke,
anvende den ene Part til at gaa mod
København, og den anden belejre
og erobre Kronborg.

Helsingør By var, hvad man den
Gang kaldte en aaben By, d. v. s.
den var ikke, som de fleste af Da-
tidens Byer, omgivet af Mure, og
den var derfor ude af Stand til at
forsvare sig mod en fra Landsiden
kommende Fjende. Mod Søen der-
imod havde Christian den Fjerde
opført en Mur, der nogenlunde be-
skyttede Byen. Kongen havde over-
givet Slotlets Forsvar til Komman-
danten, Oberst Beenfeldt og Lens-
manden Christoffer Bille, og næppe
erfarede disse, at Fjenden nærmede
sig, før den ved Slottet nærmest
liggende Del af Byen blev stukket
i Brand for at hindre Svenskerne i
her at lægge sig i Baghold. Byen
faldt, som rimeligt var, straks i Fjendens
Hænder og Wrangel rykkede
med Stormskridt mod Kronborg. —
Slottet forsvaredes nu med stor Tap-
perhed og fik under den paa-
følgende Belejring Undsætning fra
København, men efter tre Ugers
Forløb lykkedes det Wrangel ved
en Krigslist at faa Beenfeldt til at
overgive sig, og da Budskabet om
Kronborgs Erobring naaede Køben-
havn sank sikkert Modet i mangt
et ærligt dansk Hjerter. Det rige
Bytte af Skyts og Kanoner, som der-
ved kom i Fjendens Magt, førtes til
København og benyttedes til at be-
skyde Hovedstaden med.

„Den 7. September“, skriver Bis-
kop Birkerød, „kom Rex Sveciæ
selv personlig ind paa Kronborg
Slot, dets Lejlighed at besigtige,
lagde straks en stærk Garnison der-
ind og beordrede mange Murmestre
til at reparere i en Skynding Murene,
som var forskudte“.

Svære Tider kom nu for Kron-
borg og Helsingør. Svenskerne re-
gerede strengt; en stærk Besætning
var indlagt paa Slottet, hvor ogsaa
Carl Gustav opholdt sig, saa ofte
som hans Nærværelse ved Køben-
havns Belejring gjorde det muligt,
og i Kronborgs Kassematter sukkede
danske Fanger. Som Herre over
Kronborg øgede den svenske Konge
Fæstningens Forsvarsevne. Han
tog straks Ingeniøren Ole Stenvin-
kel i sin Tjeneste, og lod ham un-
der Erik Dahlbergs Tilsyn udføre
de Underværker, som han alt 1631
— havde foreslaaet Christian den
Fjerde, men som desværre da ikke
var blevne udførte.

Trods heftig Skydning fra Helsing-
borg og Kronborg lykkedes det i-
midlertid den hollandske Flaade un-
der Admiral Opdam at slaa sig i-

gennem og bringe København Und-
sætning. Den svenske Flaade blev
ilde tilfiredt ved denne Lejlighed og
maatte gaa til Landskrona for at
udbedres, medens Carl Gustav, der
den Gang tillige med sin Dronning,
sin Svoger, Hertugen af Holsten Got-
torp, og sin Søster Grevinde de la
Gardie, opholdt sig paa Kronborg,
stod i et af Slotsvinduerne og med
knyttede Hænder i afmægtigt Raseri
truede ad Hollænderne.

Behjertede Mænd faldede snart en
Plan om ved List at bemægtige sig
Kronborg. Desværre mislykkedes
dette ganske; Svenskerne kom til
Kundskab om Sammensværgelsen,
og Hovedmændene Ole Stenvinkel
Præsten Henrik Gerner og Christen
Tikjøb maatte dyrt betale deres Trok-
skab imod Konge og Fædreland. —
Ridefogden Hans Rustgaard lykke-
des det at undslippe til København,
men Ole Stenvinkel, paa hvem Sven-
skerne i Særlighed var forbitrede,
blev, efter nogen Tids haardt Fan-
genskab, halshugget, parteret og lagt
paa Stejle; Tikjøb døde i Fængslet,
og Henrik Gerner sad længe fangen
paa Kronborg, førtes dernæst i Læn-
ker til Helsingborg og løslodes en-
delig mod høje Løsepenge.

Man ser endnu paa Kronborg
Gerners og Stenvinkels Fængsler,
der findes i det nederste Kasse-
mat under Vandets Overflade, hvor
disse uheldige Mennesker, lænkede fast
til Muren i fuldstændigt Mørke, i
daarlig og fugtig Luft har siddet
med Døden i Hjerter og ventet paa
den Døms, deres og Landets Fjend-
er skulde udløse over dem.

To Gange førtes over Kronborg
danske Prinsessers Brudtog til Sver-
rig. Den 1. Maj 1680 et det Prin-
sesse Ulrikke Eleonora, der, ledsa-
get af et glimrende Følge, „med al
optænkelig Ære“ kommer til Kron-
borg, hvorfra hun den 3. gaar over
til Helsingborg under uafbrudt Skyd-
ning fra 12 for Fæstningen opank-
rede Krigsskibe.

I Oktober 1766 finder vi Christian
den Syvende med et talrigt Følge
paa Kronborg, hvorfra hans Søster
Prinsesse Magdalene, der faa Dage
forinden var bleven forlovet med
den svenske Kronprins Gustav —
den senere Gustav den Tredie —
overførtes til Sverrig.

Dronningen som Fange.

Der forlyder intet om hvor vidt
Dronning Caroline Mathilde var med
i det festlige Brudfølge paa Kron-
borg, faa Aar senere finder vi hen-
de der, men under hvilke Forhold!
Et sidste Billede! Midt i Vinterens
Hjerte, Dagen efter hollandskæbnings-
vænge Maskerade paa Christiansborg
Slot den 17. Januar 1772 førtes hun,
Dronningen, den til for faa Aar si-
den saa tilbedte og forguede Ma-
thilde, som Fange til Kronborg. —
Hun ledsagedes af en Holdame,
en Kammerjomfru, den lille Prin-
sesse Louise Augusta og Major
Castenskjold. Dronningens Værel-
ser var i den nederste lave Etage;
men da hun for Udsigtens Skyld

ytrede Ønske om at maatte opholde
sig om Dagen i Etagen oven over
i et lille Værelse, blev dette hende
tilstaaet. Bag de stærke Jerngitre,
som anbragtes for Vinduerne og
endnu findes, indestængt som en
Fange, havde nu den en Gang saa
fejrende Dronning i de lange, ens-
formige Vinterdage rigelig Tid og
Lejlighed til at gruble over Livets
Omskiftelser.

Paa en af Ruderne i dette lille
Rum skrev hun med en Diamant
sit Navn, og vemodigt maa dette
have talt til hendes Søn, da han
som Kronprins i 1798 opholdt sig
paa Kronborg. Denne Rude er nu
forsvunden; der paastaas, og umul-
ligt er det jo ikke, at en Englænder
har skaaret Ruden ud for at kunne
indlemme den i sin Haandskriftsam-
ling.

Da Foraaret stod i sin fejreste
Pragt, og Maj Maaned nærmede sig
sin Udgang, ventedes med hver Dag
de engelske Skibe, der for steds
skulde føre den unge, knap 21-aa-
rige Dronning bort fra Danmark. —
Da Dagen kom, og der meldtes
Caroline Mathilde, at engelske Or-
logsskibe var i Sigte, gik hun op
paa Volden, hvorfra hun i tre Ti-
mer med Blikket vendt imod Nord
fulgte Skibene, indtil de kastede An-
ker ud for Fæstningen. Faa Dage
efter forlod den uheldige Dronning
Kronborg; forgæves tiggede hun om
at maatte medtage den lille Prin-
sesse, med hvem hun, medens Vagt-
skibets og Kronborgs Kanoner for
sidste Gang hilste hende med Konge-
salut, tog en hjerteskræende Af-
sked, under brændende Taarer gav
det sidste Kys og gik ombord i
Flaaden. Kongeflaget hejsedes om-
bord paa de engelske Skibe, der
snart ledte og stod for gunstig
Vind udefter. Caroline Mathilde
havde for bestandigt forladt det Land,
hvor hun paa en Gang havde levet
sine glædeste og sine længste Ti-
mer.

Paa Fodtur gennem Europa.

Servus fortæller om sine
Dagbogsoptegnelser og Minder.

(Kun for Nordbornholms Ugeblad)

—x—

Vi havde overnattet i et andet
Departement, en lignende Institution
som den forrige, og fik ogsaa her
udleveret Biletter for 3 Døgn: dog
var der noget klosteragtigt over dette
Herberge, der var Aften- og Morgen-
andagt og foran hver Seng hang
Billedet af en Skytshegen. Endvi-
dere fik vi en Slags Chokoladesuppe
om Morgen.

Denne Dag (7. Juli) tilbragte vi
paa Udstillingen. Gennemgik Na-
tionernes Huse med deres mere na-
tionale Udstillinger! var ogsaa paa
det danske Hus, hvor vi hvilede ud,
skrev Breve og læste de sidste Avi-
ser. Interessant var den tyrkiske

Udstilling, der var indrettet som et
Sultan-Palads med mange tæppe-
prydede Gemakker. I et af dem
solgte skønne Haremskvinder for-
skellige Souvenirs med Halvmaaner
og Stjerner. Vi kunde ikke mod-
staa deres bedaarende Smil og købte
en gylden Ring med hemmelige
Runer samt en lille tyrkisk Pipe.

Interessant var ogsaa Hærens og
Flaadens Udstilling af alle Slags
Mordvaaben, Kanoner, Panserlaarne,
Uniformer, Modeller af Slagskibe,
berømte Slotte og Byer, saaledes af
Hamburg, Trondhjem, Københavns
Raadhus etc.

Saa Koloniernes interessante Ud-
stillinger, Kinas Pagode, Japan, In-
dien, Arabernes, Siamesernes, Neg-
renes Hytter, Sydafrikas og Boernes
Udstilling, Trocaderopaladset med de
mægtige Vandkaskader og de mange
smukke Bygningsmodeller.

Gik gennem Tunneller og Grotter
ind under Vandfaldet. Oppe fra
Buegangene vidunderlig Udsigt ud
over Marsmarken.

Over Broen naaede vi Elfeldplad-
sen med de pragtfulde Paladser for
Kunst (Keramik, Fajance, Glas, Por-
celæn etc. Særlig den italienske
Kunst var bedaarende, men ogsaa
dansk Kunst var repræsenteret

Næste Dags Formiddag var vi i
Bologneskoven samt saa en Del af
Byens andre Seværdigheder, saaledes
Invaliderne og Napoleons Grav, Tri-
umfbuen, Magdalenekirken etc. —
Eftermiddagen tilbragtes paa Ud-
stillingen. Saa det gamle Paris, Ko-
stumernes Palads og Elektricitetens
Vidunderslot.

Hvor der var meget at se og lære.
Hvilke Triumfer fejrede Kunst og
Videnskab ikke her? Hvad havde
Ingeniørnille ikke udført af Vidun-
dere! — Disse Paladser var som
taget ud af Fantasiens Eventyrbog,
Farverne saa aistemte og rene.

Hvad var der ikke opfundet —
alene for at mere Publikum? —
Der var f. Eks. det store Hjul, i hvis
Følg der hængte 16 Glashuse, der
hver rummede 50 Personer. Naar
Kæmpehulet var fyldt, begyndte
Farten, og det var helt nervepirrende
naar man rullede rundt.

Det rullende Fortov spændte over
Udstillingens Periferi og løb ustand-
seligt rundt i ca. 5 m Højde. Der
var tre Baand eller Fortovsbredder,
der løb Side om Side. Det første
havde en Fart som almindelig Skridt-
gang, det midterste som Løb, og
det yderste suste afsted som et lille
Eksprestog. Man kunde naar som
helst springe over fra det ene til
det andet eftersom der var lidt eller
meget at se, og der var Stationer,
hvor man kunde staa af eller paa,
saa man nemt kunde komme til og
fra de forskellige Dele af Udstillin-
gen. Her opholdt vi os længe den
sidste Dag vi var paa Udstillingen,
her oppe fra kunde man faa det
rette Overblik og se efter, om noget
var glemt.

Paa enkelte Steder overskred det
rullende Fortov Floden og vi rullede

ind over Paris Gader med deres travle Færdsel. Her oppe var ligesom en Verden for sig selv, og blev man sulten eller tørstig, var der Restaurationer, hvor man kunde vederkvæge sig.

Eifeltaarnet maatte vi selvfølgelig ogsaa op i med Elevatoren. Udsigten fra de forskellige Etager var ubeskrivelig. Hele Paris kunde vi overse og Omegnen til de fjerne Bjergkæder; men saa man lige ned ad det lynde Jernsprinkelværk, ned til de smaa Menneskepunter, der bevægede sig paa den store Plads, da syntes Taarnets slanke Legeme at vakle, en uforklarlig Angstfølelse melder sig og man ønsker sig ned igen, langt bort fra dette svimlende Babel.

Den sidste Dag, vi var paa Udstillingen, blev vi der hele Aftenen. Vi maatte se de straalende Illuminationer, dette Lyshav af farvet elektrisk Lys, selv om vi for en Nat skulde undvære Søvn. Og vi fortrød det ikke. Alene det at se de kunstfærdige Vandfald foran Elektricitetens Palads farves af Lysstråler, at se Eifeltaarnets mørke Silhuet i et Nu forvandlet til en lysende Gigant, det var Syn, man aldrig glemte — og saa Pragtfyrværkeriet! disse roterende Sole, denne overdaadige Ødselhed. — Og saa, da det hele var forbi, saa vi, hvorledes Ordenspolitiet hjemsegle hver Krog i den udstrakte Labyrint, dannede lange Kæder og drev Publikum Fod for Fod mod Udgangene.

Saa stod vi ved Nat i Paris Gader, fulgte de oprømte Skarer ned ad Boulevarden, indtil de efterhaanden fordelte sig. Fik Lyst til at se Paris skumle Kvartaler. Det var uhyggeligt. Alle disse udtærede Kvinder med de fremstrakte bedende Hænder, disse skumle Apacher, der lydløst sneg sig frem i Skyggesiden, af og til med lynsnar Fart og katteagtige Bevægelser entrende en Gitterport.

Vi holdt os forsigtigt midt i Gaderne og holdt Dolken i Beredskab, hvis vi skulde blive overfaldne, — men der skete os ingen Overlast.

Hen ad Morgenstunden søgte vi hen til Boulevardernes Bænke. Her sad flere Personer og sov. Vi var forfærdelig trætte og forvaagede, fandt ogsaa en ensom Bænk — og slumrede ind.

Lange havde vi ikke sovet før en Police vækkede os med et „pardon messieurs — her maa De ikke sove“. — Hvor Franskmandene er høflige!

Han gik videre til næste Bænk og næste igen. Vi saa Folk rejse sig og — sætte sig igen, da han gik videre paa sin Patrouille.

Ogsaa vi satte os og faldt i søvn igen, men vi kunde ikke forhindre, at Betjenten med ca. en Times Mellemrum kom med sit høflige „pardon messieurs“.

Hvor vi var glade for Morgenens første Sol, og da de tidlige Cafeer lukkede op, fik vi os en vældig Kop Kaffe med mindst 5 Stk. Wienerbrød pro persona.

Paris har mange smukke Parker indenfor sine Mure. En af de smukkeste er Buttes Chaumont, der med stor Smag er anlagt i et gammelt Kalkstensbrud. Under Paris strækker sig uhyre gamle Stenbrud, de saakaldte Katakomber, i hvilke man gennem Aarhundreder har nedlagt de Knogler og Ben, der stadig opgraves paa Paris Kirkegaarde.

Henad Eftermiddagen tog vi Afsked med Seinestaden, gik over Bastillepladsen med den berømte Julisøjle, forbi Frihedsstatuen paa Place de la Nation, ad de lillelange Gader ud af den larmende Stad.

Vi var trætte af Tanker og Indtryk, mente at have set alt, lært alt. Vi troede at have faaet vor Udlængsel tilfredsstillet, kunde drage hjem.

Sad længe udenfor en lille Forstadsrestaurat og lagde Rejseruter, mens Fluerne summende døsige om os i den hede Eftermiddagssol. Men da Aftenen kom og de lette Taager lagde sig over Engene, da Maanen kastede gyldne Straalebundter over den stille glidende Flod med de mørke stillfulde Popler, da Høet dultede saa bedaaende dejligt, — da kom Vandrelysten alter over os, vi vilde videre mod Syd, ned og se Alperne gløde i Sol, ned til det sagnrige Svejts.

Kultur.

—o—

At Dr. Kemmerichs kendte Værk, „Kultur-Kuriosa“, bringer vi her nogle Smaaling, der bekræfter det gamle Ord, at der ikke er noget nyt under Solen.

Grækeren Ktesias fortæller, at man allerede 400 Aar før Kr. kogte ved Gas i Karamanien. Der fandtes naturlig Jordgas (som paa sine Steder i Jylland), og den blev ved et Rørsystem ført om i Husene.

Den amerikanske Tilbøjelighed for det storslaaede er heller ikke noget nyt. Billedhuggeren Stasikrates foreslog at udhugge Bjergtet Athos til en Kolossalstatue af Alexander den store. Man faar et Begreb om de Forhold, han havde tænkt sig, naar man hører, at det var Tanken, at der i Statuens venstre Haand skulde være en By stor nok til at rumme 10.000 Indbyggere. I den højre Haand havde Kunstneren tænkt sig en Urne, som en virkelig Flod strømmede ud af.

I Aaret 311 f. Kr. gjorde de romerske Musikanter Strejke, nedlagde Arbejdet og forlangte højere Løn.

I en etruskisk Grav har man fundet et Sæt kunstige Tænder.

Under den romerske Kejser Valens (378) var der en stor Hekseproces, hvor de Anklagede tilstod at have besværgel Aander ved Hjælp af Borddans.

I Aaret 336 var der offentlige Nødtørftshuse i Konstantinopel. Gladiatorene i Rom gik op i Manegen (fra de underjordiske Rum) i Elevator!

Seneca og Plutarch var Vegetarianere, paa Ramses d. II.s Tid stiftedes en Afholdforening i Ægypten!

Paa Neros Tid var der betalte Klakører, Ciceros Samtidige, Skuespilleren Roscius, havde 75.000 Kr. i Aarsgage. En græsk Luthvirtuos fik for hver Optræden 4.000 Kr.

I det gamle Herkulanum var Plakatøjler. Man kan endnu se, at Plakaterne blev sat paa med Gumm.

Lad mig faa Jord.

—o—

Lad mig faa Jord, intet jeg hellere stunder imod, hele min Higen, min Glæde

og Lykke er af mit Land at eje et Stykke, er at faa Fod under eget Bord —.

Lad mig faa Jord, da paa min Arm og Tanke jeg tror. Hvorfor skal jeg i Landflygtighed vandre, er der ej Plads for mig som de andre. Har ej mit Land da Brug for mit Mod?

Lad mig faa Jord. Længslen sidder mig dybt i mit Blod. Vil man fra Solen og Mulden mig trænge, ind i en Baggaard min Manddom at stænge. Har jeg da ikke i Mulden min Rod?

Lad mig faa Jord her i mit Land mellem Vige og Fjord. Ukrudt sig breder og Land ligger øde, hvor der ved flittige Hænder blev Føde. Sæden og Lykken af Arbejdet gror.

Lad mig faa Jord! Landet mig svulmende ligger for Fod, Landet, mit Land, dit Guld vil jeg finde, selv om det dybt i dit Skød ligger inde. Landet, mit Land vær du stedse mig god —.

Lad mig faa Jord!

x

Her din Fader

og Moder!

Lydighed og Arbejde.

Verden er kommen i Ulave. Der er Gæring og Uro i alle Samfund, og snart hist snart her stikker Bolschevismen — dette samfundsødelæggende Spøgelse — sit grimme Hoved frem.

Vi spørger: Hvad er Aarsagen til alt dette? — Og Svaret lyder: Man har rokket ved Samfundets to vigtigste Grundpiller, nemlig Lydighed og Arbejde, og man har glemt Hjemlivets Betydning.

Skal Verden bringes i Lave igen, da maa disse Grundpiller bringes til Ære og Værdighed, og Ærbødigheden over for Far og Mor genrejses i de unges Bevidsthed. Her som paa saa mange andre Punkter maa vi vende tilbage til de gamle Lærdomme, der gennem Aarhundreder er byggede op paa Grundlag af Slægtens Erfaring.

Det vil altsaa sige, at den bedste Ungdomstale, der nogensinde har lydt i Verden er den, der lød for Aartusinder siden fra Sinaj Bjerg igennem de bekendte Ord: „Du skal ære din Fader og Moder“, og til dette Bud blev der knyttet en herlig Forjættelse: „At det maa gaa dig vel, og du maa leve længe i Landet, som Herren din Gud gav dig“.

Men man kan ikke ære Far og Mor, uden at man først maa lære Lydighed; man skal begynde med at lyde sine Forældre, men man maa ende med at adlyde sin egen Samvittigheds Stemme. Og naar vi kommer ud i Verden vil Omgivelserne bedømme os efter vort Arbejde. Er vi pligtfuldende og paalidelige Mennesker, der udfører et trofast Arbejde, slutter man, at man kommer fra et godt Hjem, og da ærer vi Far og Mor derigennem. I Modsætning dertil vil Ulydighed og Dovenskab altid være en kraftig Fordømmelse af Hjemmet, til Vanære for Far og Mor.

Disse simple Sandheder synes man i vor Tid at have glemt. Der er en Løshed og Slaphed over Opdragelsen, saa man ofte har Grund til at spørge: Er det Børnene eller Forældrene der raader i Hjemmet? Og som Følge deraf har man mange Steder nedbrudt Hjemlivet; thi hvor skulde Børnene holde af deres Hjem og deres Forældre, naar de aldrig er bleven vænnede til at vise dem Ærbødighed. —

Ungdommen vil altid være saaledes, som den bliver opdraget til.

Vor Tids Ungdom trænger til at lære, at vil man have noget ud af Livet, da maa man begynde det paa den rette Maade med at vænne sig til Lydighed og Arbejde. Derigennem ærer man sit Hjem, og derigennem bygger man sin egen Fremtids Lykke.

Og de unge trænger til at blive mindede om, at Hjemmet er hellig Grund for dem. Der er ingen i hele Verden der holder saa meget af dem, som Far og Mor har gjort det. Børn fra kristne Hjem skal vide, at Far og Mor hver eneste Dag beder for dem og følger dem med Forbøn

paa alle deres Veje.

Unge Mennesker bør tænke paa, at intet Sted i Verden er der saa godt og saa lykkeligt for dem at være som i deres Hjem. Derfor bør de ogsaa bestræbe sig for at tilbringe saa megen Fritid i Hjemmet som muligt. Vel skal man ogsaa ud blandt andre Mennesker, men man bør da følge den Regel, at man søger ud, naar der er noget godt at komme ud efter, saa man kan hente Livsfornøjelse derigennem. Og naar man har haft en rig Oplevelse eller hørt et godt Ord, bør man meddele det til Forældre og Søsken, naar man kommer hjem, derved bliver det til Berigelse baade for dem og os, og derved vokser den Fortrolighed frem, som gør Hjemlivet saa rigt og lykkeligt.

For en Menneskealder siden lød det til de unge: Ud! Ud fra Sløvhed og Dorskhed i Bænkekrogen derhjemme. —

I vor Tid maa det lyde: Hjem, hjem. — Vaagent, daadrigt Liv i Hjemmet.

Hvert ungt Menneske maa sige til sig selv: Verden er af Lave, og det er dig der skal bringe den i Lave igen. Men du skal ikke begynde med at lave Samfundsordningen om, du skal begynde med dit eget Sind og dit eget Liv. Lev dit Liv i Lydighed og trofast, udholdende Arbejde paa Hjemmets Grund. Da ærer du Far og Mor, og da tør du tro paa, at du er inde under Forjættelsen: At det maa gaa dig vel, og at du maa leve længe i Landet, som Herren din Gud gav dig.

N. H. BLOCH.

Udenfor Redaktionen.

—o—

Nedenlaaende Artikel naaede ikke at blive oplaget i sidste Nr. Den har saaledes ikke Nyhedens Interesse, men vi nænner dog ikke af den Grund at kaste den i Papirkurven.

Hvor er Ilden?

Forgangen Nat vor gamle — (Sludder). Forgangen Nat var der Ild — Hvor? — Ja, det siger jeg ikke, fordi jeg ikke ved det.

Her paa Nordlandet, hvor vi nu i mange Aar har gaaet i den glade Tro, at Ildebrand var noget, som Skarnsmennesker lavede i gamle Dage, ofte med lidt Tordenvejrt til Hjælp, og havde saagar mange af os rent glemt hvor Sprøjten stod og hvem der hørte til vort faglærte tip-top-line Brandmandskab, — blev vi forleden Nat opskræmmet af Klokkelæng og Brandsang!

Selvfølgelig var det kun et Øjeblik's Sag at faa fat paa Sprøjten (ikke Bilsprøjten! — for den har vi ikke faaet endnu, men det varer nok ikke ret længe efter dette). — Naa Sprøjten ud og afsted til — ja, hvortil? — St. Bakkegaard blev der raabt. Det er Løgn, blev der sagt. Ja, saa maa det være St. Myregaard, for der er Lys!

Saa i flyvende Fart til St. Myregaard. Men ak, da man kommer halvvejs er det heller ikke der. Det var kun Lys fra en Bill! — Fandens ogsaa med de Biler, de skulde forbydes at køre med Lys paa, naar der (ikke) er Ildebrand!

Ja, saa kan vi jo køre hjem igen, blev der foreslaaet. — I Skridtgang. Da man saa er falden lidt til Ro og bleven rigtig vaagne, ja, saa viser det sig, at der skam alligevel er Ild i Bakkegaard. Hele Gaarden er oplyst. Og hvem kan saa undres over at en Mand kommer uden for sin Gaard og ser Ild og Røg (Formodentlig Røgen fra en Punschebolle, som har trukket ud af Vinduet og blandet sig med Natlaaen!), at han gnider Øjnene og springer til Telefonen og kimer Brandmand-

skabet op. Det er jo kun hans simple Pligt. — Hatten af for ham. Det værste var jo at Folk kom ud at løbe Fastelavn — en Gaardmand endda med Træsko paa! En Skomager fik i Hastværket ikke sagt Farvel til Madammen, og da en Karl, som havde været paa Tøsesjov, skulde afgive Forklaring, indviklede han sig saaledes i Selvmodsigelser, at han blev antaget for Brandstifteren. En Gaardmand, som cyklede direkte til første Brandsted, skældte ud, for di han ikke var bleven indbudt til Gildet!

— Hvem der bærer Ansvar for Skandalen, er ikke godt at forstaa, man vil jo nødig rette Smed for Bager, men Befolkningen er opskræmt og vil ha Hævn!!!

Ialfald henstilles til Folk, som vil oplyse deres Lejlighed, at de Dagen før indrykker en Annonce i „Nordbornholm“ — det er et godt lille Blad at avertere i, og det vil spare os andre for megen unødigt Ængstelse.

Godnat.

Olsker.

Sogneraadets ordinære August-møde afholdes Lørdag den 6. Aug. paa sædvanlig Tid og Sted.

Sogneraadet.

En ung Pige,

ikke under 17 Aar, som bor hjemme, kan faa Plads i Allinge til 1. November.

Bladets Kontor anviser.

En Pige

søges straks eller senere.

Munkegaard pr. Allinge.

Flink Dreng

eller Pige antages i Lære paa gode Vilkaar.

Allinge Bogtrykkeri.

To brugte Pelse

og en Gramofon med 11 Plader er til Salg snarest hos

Ole Steffensen, Ruts Højlyng.

Tagtjære, Tagpap Papsøm

Altid prima Varer. Prisen nedsat.

Allinge Colonial- og Produktforretning.

Pil Syltning

anbefales

Prima stødt Melis
Prima hel Melis i Toppe
Prima lys dansk Demerara
Prima Vanille i store Stænger
Syltepulver i Breve.
Prima Krydderier, hele og stødt
Heidelberg Sylteedlikke
Pergamentpapir i Ruller.

J. B. Larsen, Allinge.

Nedsatte Priser.

paa nye hjemkomne Varer
Bedste holl. Kartoffelmel fra 24 Øre
Fineste sigtet Sagomel — 24 —
Allerbedste Rismel — 31 —
Fin hvid Papioc Sagomel — 40 —
Extrafine polerede Ris — 43 —
Alt pr. 1/2 kg.

Saasnart en Gros Prisen paa en Vare falder, bliver Prisen strax nedsat hos mig.

J. B. Larsen

Automobilkørsel

besørges ved en ny 6 Personers Brennbilvogn.
Tlf. Ruts 45. K. Krak.

De nye Senderinger **Høstbindegarn**
af bedste Kvalitet er paa Lager. Bestilte Partier bedes ven-
ligst afhentet. Pris **1 Kr.** pr. Halvkilo.
Nordlandets Handelshus.

Til Eftersaaning anbefales
Gul Sennop, Høj Spergel.
Nordlandets Handelshus.

Store Indkøb
som sælges særlig billigt!!!
Superior hollandsk Kartoffelmel — bedste Sort
a 25 Øre $\frac{1}{2}$ Kg
Dobbeltsigtet Sagomel, bedste Sort
a 25 Øre pr. Halvkilo.
Hvidt, skarpt Rismel — bedste Sort
a 33 Øre pr. $\frac{1}{2}$ Kg
Extrafine, polerede Japan-Riis a 45 Øre $\frac{1}{2}$ Kg.
Smaa Klare Japan-Riis a 32 Øre do.
Nordlandets Handelshus.

Prima Svineskraa
bestaaende af Hvide, Ærter og Majs,
Ren **Majsskraa, Knækmajs, Majsskraa**
sælges i
Nordlandets Handelshus.

Grove danske Hvedekliid
sælges for Kr. 13,20 pr. Sæk = 40 kg
Grove danske Rugkliid
sælges for Kr. 12,00 pr. Sæk = 40 kg
Ny Senderinger af **Foderblanding, Soyaskraa**
Texaskager, Kokuskager,
Høfrøkager, valset **Blandsæd.**
Nordlandets Handelshus.

Prima engelske Dampkul
ventes i disse Dage. Bestillinger modtages gerne.
Allinge Kolonial & Produktforretning

Et Parti Gødningsskalk
sælges billigt.
Allinge Kolonial & Produktforretning

Et lille Parti
gode Afharpningskul
sælges i disse Dage for **2 Kr. 50 Øre** pr. Hektoliter til straks Leve-
ring mod kontant Betaling.
Nordlandets Handelshus.

Store
Derbyshire Kakkelovnskul
til Vinteren!
Vi har købt en større Ladning af disse gode Kul, som
ventes til Levering først i Septembet Maaned. Vær saa god
at give os Bestillinger, som vil blive ekspederet til laveste
Pris.
Nordlandets Handelshus.

Høstleer, Høforke,
Lebomme, Høstriver, Strygespaaner, Staal-
Skovle, Spader, Gravegrebe,
baade gode og billige Varer sælges i
Nordlandets Handelshus.

Vi anbefaler os med et me-
get stort Udvalg i

Strømper.
Sorte Bomuldsstrømper 85 Ø.
Hvide do. 95 -
Florstrømper 125 -
Silkestrømper 350 -
Fine heluldne engelske
i flere Farver 400 -
Nordlandets Handelshus

En Malkeged
er til Salg hos
Mathias Gregersen,
pr. Rø St.

God Lødeko
er til Salg hos Avlsbruger P. L. Holm
i Allinge.

Olsker.
Kommunens Regnskab for Aaret
fra 1. April 1920 til 31. Marts 1921
samt Fortegnelse over Formue og
Gæld vil være fremlagt til alminde-
ligt Eftersyn i Olsker Forsamlings-
hus fra 1.—14. August d. A.
Sogneraadet.

Elefanten „Mary“ havde i nogen
Tid vakt Ejerens Uro ved forskel-
lige Flugforsøg. Den var gaaet ind
i en Barberforretning med Dørkar-
men siddende som en Ramme om
Halsen, og den gik ud af Bagdøren
idet den simpelthen væltede Muren.
En ny Vogter var uforsigtig nok til
at slaa den med en Greb; det skulde
han ikke have gjort, thi Mary tog
ham i sin Snabel, smed ham paa
Jorden, knælede ned og kvasede
ham som en Gartner kvaser en Orm
under sine Træsko. Mary blev dømt
til Døden ved Hængning. Da der
ikke var nogen Galge, som kunde
bære den, blev der fra en Kæmpe-
kran slaaet en Kæde om dens Hals
og under Dampspillets Raslen løf-
tedes Mary de faa Tommer fra Jor-
den, som førte hende over i Evig-
heden.

2 Bifamilier
er til Salg hos Karl Tandrup, Rø.

Ny 4 Personers Bil
og en 6-7 Personers Bil
samt 1- og 2-spænder Charabanc
udlejes billigt hos
V. Sørensen, Borre.
Telefon Sandvig 32.

Pattegrise
er til Salg paa
Pellegaard i Rø.

Til Syltningen
anbefaler vi os med
Topmelis, stødt Melis
Vanille i store Stænger
Syltepulver,
Salsylpulver m. m.
Allinge Kolonial- og
Produktforretning.

ISENKRAM **FORRETNING**
Alle Slags
Værktøj
og Redskaber anbefales.

Glas, Porcelæn og hele Køkkenudstyr
til billigste Priser.

Allinge Kolonial & Produktforretning

Fra 6te Juni gælder nye nedsatte Priser paa
Sparrer og Bjælker,
3“ og 1“ Udskudsbrædder.
Prisen er 15 og 20 pCt. lavere, saa nu kan der handles
billigt i
Nordlandets Handelshus.

Til Nedsaltning af Kød og Sild anbefales
Groft spansk Salt og **groft Køkkensalt**
Tysk Stensalt til Hø og Grøntfoder,
Billige Priser i
Nordlandets Handelshus.

Kunstgødningen
til Efteraaret er paa Lager.
18 pCt. Suderfosfat, 35 pCt. Kaligødning. Gødningskalk.
Priserne ere billigst i
Nordlandets Handelshus.

Friskbrændt Aalborg Portland Cement
i Sække ventes en af de nærmeste Dage. Billigste Dagspris.
Nordlandets Handelshus.

Rene engelske Dampkul
til Tærskværker er paa Lager.
Om ca. 14 Dage ventes en Ladning af samme Slags
Kul, som sælges til en lavere Pris.
Nordlandets Handelshus.

Prima dansk
Klid-Melassefoder i Sække
ventes om faa Dage. Dette er et udmærket Foderstof for Malkekvæg,
Kalve og Grise. Billigste Pris i
Nordlandets Handelshus.

Vi beder om Bestillinger paa
bedste Sort London-Beckton Koks,
knuste og harpede, til Levering i September—Oktober Maaned.
Vi sælger disse Koks billigst mulig.
Nordlandets Handelshus.

Klipfisk.
Fineste afnakket Klipfisk 1 Kr. $\frac{1}{2}$ kg.
NB. Et lille Parti Klipfisk
udsælges for 50 Øre pr. $\frac{1}{2}$ kg.
J. B. Larsen.

Dansk Flormel
af højst Kvalitet sælges nu for 28
Øre pr. Halvkilo.
Ekstra Kvalitet **amerikansk**
Flormel ventes om faa Dage,
og Prisen paa dette bliver meget
lavere end før.
Nordlandets Handelshus

Allinge Biograf.
Søndag d. 7. August Kl. 8
Det kinesiske Gudebillede.
Spændende Kriminaldrama i 4 Akter
med mange glimrende Optag.
2 Ekstranumre, bl. a.
Letmatrosen.
Morsom dansk Tegnefilm.

LOËTTA'S

Fineste dansk Fabrikat
i ½ Kg Pakker.

Pløjede og høvlede prima

Granbrædder Nr. 1,

knastfri, hvide, tørre og reelle i alle Maader, særlig passende til Gulve, Løfter og Bræddevægge, haves i alle Længder, saa Spild kan undgaas. - Spørg om Prisliste og Salgsvilkaar i

Nordlandets Handelshus.

Vore

Bomuldsvarer er de billigste!

Bomuldslerred 70 cm bredt 100 Øre pr. m
do. 80 cm bredt 140 Øre —
do. 80 cm kippet 175 —

God hvid Sherting 100 Øre
Dowlas og Medium 125 Øre
Bomuldstøj i forskellige Mønstre 100 Øre
do. 80 cm bredt 175 Øre

Nordlandets Handelshus.

Prima

Standard Kæstbindegarn

til billigste Dagspris anbefales fra

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Ima Foderstoffer

Billigste Dagspriser,
Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Gødning. Gødning.

Bestilling modtages gerne hos

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Prima Kolonialvarer

bedst og billigst hos

Allinge

Kolonial- & Produktforretning.

Alle Mennesker,

som har set, hvorledes

Bornholms Vegetabil Margarine,

fremstilles, behandles og opbevares, vil ganske uvilkaarligt forlange dette højfine Produkt til sine Maaltider. - - Alle Forretninger i Allinge-Sandvig sælger

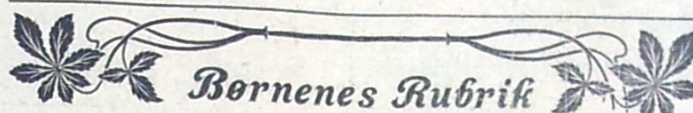
Bornholms Vegetabil Margarine.

Vi har det stærkeste Arbejdstøj!

Blaa Bomuldsbenklæder Kr. 11,00
Ekstra svære do. Kr. 13,00
Overalls i store Numre Kr. 12,00
Bluserunder Kr. 7,50

Hvide Jakker og Benklæder haves altid paa Lager i alle Størr.

Nordlandets Handelshus.

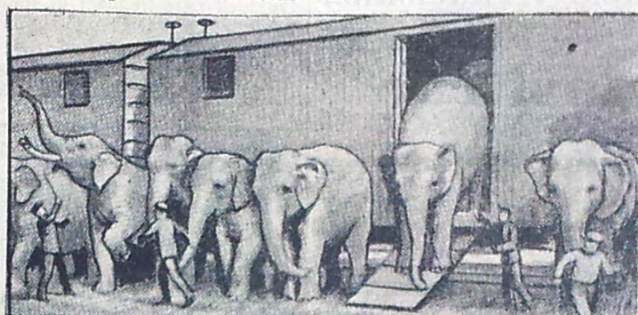
Elefanten.

Ovre paa det store zoologiske Musæum i London staar en udstoppet Kæmpeelefant og mellem dens Forben ses en lille Dvergmus, og paa en Plakat læser man: Landfordens største og mindste Pattedyr. Pudsigt nok er Elefanten mere bange for den lille Mus end for en stor Løve; den frygter nemlig, at Musen skal komme op i dens Snabel, ligesom du er bange for at Ørentvisten

skal krybe ind i dit Øre.

I ethvert Menageri eller Cirkus er Elefanten det store Trækplaster. Det kæmpestore Dyr beundres af alle, — men lad os høre, hvad en gammel Cirkusmand fortæller om den.

Elefanten er godmodig, men bliver den først vred, da er den værre end noget andet Dyr. En vred Løve kan man spærre inde bag Burets Jærngitre, men det er umuligt med den rasende Elefant. Og saa fortæller vor Cirkusmand videre:

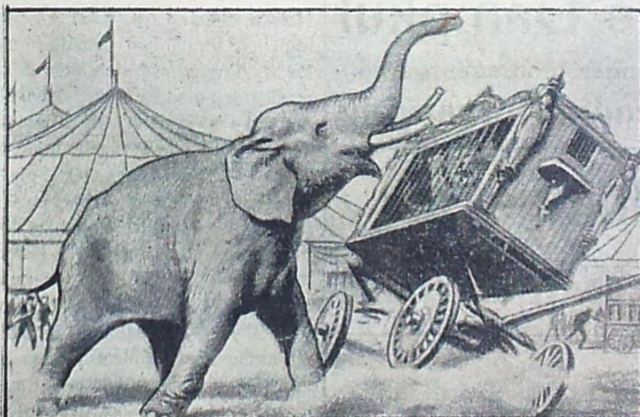

En Gang skulde 25 Elefanter udlades af Cirkustoget. De blev efterhaanden opstillet i en lang Række, men de var rimeligvis paa Rejsen blevet irriteret af et eller andet, for de var meget urolige. Pludselig brød hele Hjorden ud, afsted satte de gennem Byen, ud over Marker og Haver, nedtrampende alt paa deres Vej. Det varede to Dage inden Mandskabet fik dem samlet, og Elefantejeren var lige ved at blive ruineret som Følge af alle de

Erstatningskrav, der strømmede ind

En amerikansk Cirkus havde en mægtig Hanelefant, et Kæmpedyr, som en Gang af en eller anden Grund blev grebet af et Raserianfald.

I tre Timer styrtede den rundt og ødelagde alt, hvad den kunde faa fat paa. Den greb et Løvebur og slyngede det med Løver og det hele over 30 Fod bort. Men da den vilde fare løs paa et Leopardbur, slog de vilde Dyr ud med deres

Poter og skræmmede Elefanten.

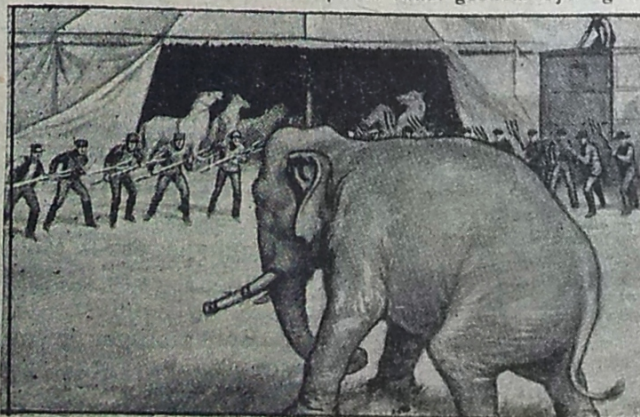
Direktøren, som imidlertid var bleven tilkaldt, vilde nødig dræbe det værdifulde Dyr og tilkastede den nogle forgiftede Æbler, for at bedøve den.

Elefanten — den hed forresten „Snyder“ — lod sig dog ikke friste, men styrtede løs paa et Telt, hvor Mandskabet plejede at spise Frokost. Dette masede den fuldstændig og belavede sig paa at styrte løs paa Teltet med de kostbare

Heste, — da lod Direktørens Nødflojter.

60 Karle, Staldtjenere og Beridere styrtede til med Forke og Grebe for med deres Liv at forsvare de Heste, som de havde arbejdet med i en Aarrække. Overfor denne Vedtæktede veg Snyder tilbage.

Imidlertid blev „Trilby“, Snyders Mage, ført frem. Og da Snyder styrtede frem for at frigøre hende, blev han med en Riffel af svært Kaliber skudt gennem Øjet og dræbt

Rønne-Allinge Jernbænk
Køreplan.

Søgnedage.

Rønne-Sandvig

Fra Rønne	715	1250	730
- Nyker	731	110	746
- Klemensker	743	128	758
- Rø	758	146	813
- Humledal	806	154	821
- Tein	812	204	827
- Allinge	822	217	837
- Sandvig	830	225	845

Sandvig-Rønne

Fra Sandvig	930	540	910
- Allinge	937	548	917
- Tein	946	600	926
- Rø	950	604	930
- Humledal	1002	618	942
- Klemensker	1018	637	958
- Nyker	1030	650	1010
- Rønne	1050	710	1030

Søn- og Helligdage.

Rønne-Sandvig

Fra Rønne	800	1235	730
- Nyker	816	1251	746
- Klemensker	828	103	758
- Rø	843	118	813
- Humledal	851	126	821
- Tein	857	132	827
- Allinge	907	142	837
- Sandvig	915	150	845

Sandvig-Rønne

Fra Sandvig	930	555	910
- Allinge	937	602	917
- Tein	946	611	926
- Rø	950	615	930
- Humledal	1001	626	942
- Klemensker	1017	642	958
- Nyker	1027	652	1010
- Rønne	1045	710	1030

Søger De en Pige, en Karl eller en Dreng, eller mangler De en Svend eller Lærling en Fodermester eller anden Medhjælp, bør De snarest avverttere i Nord-Bornholms Ugeblad der hver Fredag bringes direkte ind c. 1700 Hjem og læses af saa godt som hvert eneste Tyende. En Annonce her i Bladet vil derfor saa godt som altid bringe et tilfredsstillende Resultat.

Prima

Kurvekufferter

sælges billigt i

Nordlandets Handelshus

Den bedste

Tagtjære

sælges billigt i

Nordlandets Handelshus

Ordet er frit!

Vi gør vore mange Læsere i By og paa Land opmærksom paa, at enhver kan faa optaget Artikler og Indlæg om Emner af almen Interesse i „Nord-Bornholms Ugeblad“.

Betingelsen er kun, at det skrevne er holdt i en sømmelig Form og indenfor rimelige Grænser, samt at Indsendere — til Underretning for Redaktionen — opgir Navn og Adresse. Ligeledes modtager Redaktionen gerne Meddelelser om saa-danne Ting og Forhold, som egner sig til Behandling i Bladets Spalter.

Dette gælder baade Byen og Landet, og det er en selvfølge, at Redaktionen altid vil tagtage den strengeste Diskretion med Hensyn til sine Kilder.

Høns, Kyllinger

og unge Duer **Købes** til Dagspris
Carl Jacobsen, Allinge.

Prisen for Prima

Læder Tagpap

Nr. 0.0 er nedsat

med 2 Kr. pr. Rulle a 15 □ Alen.
Amerikansk

Asfalt-Tagpap

og

Isopal-Pap

anbefales til laveste Priser

Nordlandets Handelshus.